

Διδακτική της Πληροφορικής

Ενότητα 17: Διαδικτυακές Εξερευνήσεις (Ιστοεξερευνήσεις) (Web Quest)

Σταύρος Δημητριάδης
Τμήμα Πληροφορικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Διαδικτυακές Εξερευνήσεις (Ιστοεξερευνήσεις) (Web Quest)

Μάθηση βασισμένη σε Πηγές
Resource-based Learning

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Πληροφοριακός εγγραμματισμός και διαδίκτυο.
2. Μάθηση βασισμένη σε πηγές (Resource-based learning).
3. Ιστοεξερεύνηση (Web-Quest).
4. Αξιολόγηση Πηγών στο Διαδίκτυο.

1) Πληροφοριακός Εγγραμματισμός

Πληροφοριακός εγγραμματισμός

- Πληροφοριακά εγγράμματοι θεωρούνται οι πολίτες που, πέρα από τον απλό εντοπισμό της πληροφορίας, είναι σε θέση να **αναγνωρίζουν** τη χρησιμότητα και τα όριά της, να την **αξιοποιούν** αποτελεσματικά, να τη **διαχειρίζονται** και να την **προωθούν**.
- Ο **Πληροφοριακός Εγγραμματισμός** (information literacy) *«αφορά την αναγνώριση του πότε και γιατί χρειάζεται η πληροφορία, πού μπορεί να εντοπιστεί και πώς να αξιολογηθεί, να χρησιμοποιηθεί και να κοινοποιηθεί σε άλλους με έναν ηθικά αποδεκτό και νόμιμο τρόπο»*
  - (CILIP, 2007 – Chartered Institute of Library and Information Professionals).
- UNESCO 2008: Ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στην **επιμόρφωση των εκπαιδευτικών**, με στόχο την ενημέρωση για την αξία του πληροφοριακού εγγραμματισμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ενσωμάτωση στη διδασκαλία μέσω κατάλληλων μεθόδων και πρακτικών.

Πληροφοριακά εγγράμματος πολίτης

- **Αναγνωρίζω** την ανάγκη για πληροφόρηση
  - Πότε χρειάζομαι την πληροφορία;
- **Διακρίνω** τις διαθέσιμες πηγές
  - Ποιά είδη πηγών είναι διαθέσιμα;
- **Εντοπίζω** την πληροφορία
  - Πώς αναζητώ πληροφορία σε πηγές διαφόρων τύπων;
- **Αξιολογώ** τις πηγές
  - Πώς αξιολογώ τις διάφορες πηγές και πληροφορίες;
- **Αξιοποιώ** δημιουργικά τις πηγές
  - Πώς αξιοποιώ δημιουργικά τις πληροφορίες;
- **Γνωρίζω** τους ηθικούς κανόνες και αναλαμβάνει την ευθύνη χρήσης των πηγών
  - Σέβομαι και αναγνωρίζω την εργασία των άλλων .
- **Κοινοποιώ** και **δημοσιοποιώ** τα ευρήματα της αναζήτησης;
  - Χρησιμοποιώ διάφορες μορφές και μέσα δημοσίευσης της πληροφορίας .
- **Διαχειρίζομαι** τα ευρήματα μιας αναζήτησης πηγών
  - Αποθηκεύω, οργανώνω, και διαχειρίζομαι την πληροφορία .

Δεξιότητες πληροφοριακού εγγραματισμού που πρέπει να αναπτύξουν οι μαθητές

- Α) δεξιότητες που αφορούν άμεσα την **πρόσβαση, αναζήτηση, αξιολόγηση** και χρήση της πληροφορίας.
- Β) δεξιότητες που συνδέονται με την αυτοελεγχόμενη **μάθηση**.
- Γ) δεξιότητες που συνδέονται με την **κοινωνική ευθύνη**.

2) Μάθηση βασισμένη σε Πηγές

Μάθηση βασισμένη σε πηγές

Resource-based learning

- Στόχος: οι μαθητές να αναλάβουν **ενεργό** ρόλο και να μάθουν μέσα από **προσωπική διερεύνηση** και μελέτη **πηγών**, με τη συστηματική **υποστήριξη** του εκπαιδευτικού.
- Ιδιαίτερα δημοφιλής μέθοδος
  - Εκφράζει τις νέες τάσεις και εξελίξεις στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
  - Μπορεί να υπηρετήσει στόχους, ..., της μάθησης που βασίζεται σε **συνθετικές εργασίες (project-based learning)**.

Πώς οργανώνεται η δραστηριότητα;

- Οι μαθητές
  - Χρησιμοποιούν **ποικίλες πηγές** (έντυπες, πολυμέσα, διαδίκτυο, κλπ.)
  - **Αναζητούν** πληροφορίες σχετικές με τα προβλήματα/θέματα που θέτει η εργασία,
  - **Οργανώνουν** και **αναπτύσσουν** τα παραδοτέα της εργασίας,
  - **Επεκτείνουν** την εργασία τους με βάση τα δικά τους ιδιαίτερα ενδιαφέροντα.
- Ο εκπαιδευτικός
  - Διαμορφώνει **υποστηρικτικό κλίμα** σχεδιάζοντας κατάλληλες, ελκυστικές και ενδιαφέρουσες **δραστηριότητες** για τους μαθητές,
  - ...θέτοντας τα **βασικά ερωτήματα/προβλήματα** προς επίλυση και...
  - ...παρέχοντας τις **αρχικές πηγές**.

3) Ιστοεξερεύνηση Web-Quest

Τι είναι μια «ιστοεξερεύνηση»

- Οι ιστοεξερευνήσεις αποτελούν **σενάρια κατευθυνόμενης διερεύνησης** κατά τα οποία οι μαθητές αναλαμβάνουν να **λύσουν** ένα πρόβλημα και αξιοποιούν το Διαδίκτυο ως βασική πηγή πληροφορίας (όχι αναγκαστικά και μοναδική).
- Στοχεύουν στην **οργάνωση** της δραστηριότητας των μαθητών κατά τη διάρκεια αναζήτησης υλικού στο Διαδίκτυο και στον **προσανατολισμό** του προς το ουσιαστικό, το χρήσιμο και το αξιόλογο, με βάση συγκεκριμένους διδακτικούς στόχους.
- Σε μια δραστηριότητα αυτής της μορφής, η πληροφορία αποτελεί το **πρωτογενές υλικό** προς επεξεργασία και οικοδόμηση της νέας γνώσης.
- Οι ιστοεξερευνήσεις παρέχουν στον εκπαιδευτικό μια **μεθοδολογία σχηματισμού μαθημάτων** που αξιοποιούν το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφορίας, ορίζοντας τη δομή και τα συστατικά τους στοιχεία.

Σε ποια αντικείμενα εφαρμόζεται;

- Έχει εφαρμοστεί σε διάφορα αντικείμενα: **Πληροφορική, Μαθηματικά, Ξένες γλώσσες, Κοινωνικές επιστήμες, Τεχνολογία, κλπ.**
- Οι περισσότερες ιστοεξερευνήσεις είναι **διαθεματικές**
- **Εμπλέκουν:**
  - Έννοιες από διάφορα γνωστικά αντικείμενα
  - Πραγματικές καταστάσεις
  - Αυθεντικά προβλήματα
  - Εμπειρίες των μαθητών.

Η δομή μιας Ιστοεξερεύνησης

- **Εισαγωγή**
  - Παρουσιάζεται το **γενικό πλαίσιο** του σεναρίου με **ελκυστικό** τρόπο ώστε να «κεντρίζει» το ενδιαφέρον των μαθητών.
- **Εργασία**
  - Περιγράφεται γενικά ο **στόχος** της εργασίας, ο ρόλος των μαθητών και ορίζεται η **εργασία** που πρόκειται να αναλάβουν.
- **Διαδικασία**
  - Περιγράφεται λεπτομερέστερα ο συγκεκριμένος τρόπος εργασίας, τα καθήκοντα κάθε μαθητή ανάλογα με το **ρόλο** του, τα **παραδοτέα** που πρέπει να αναπτυχθούν, **εργαλεία** για την αναζήτηση και οργάνωση της εργασίας, οι **πηγές** (αν δεν αναφέρονται ξεχωριστά όπως παρακάτω), κλπ.
- **Πηγές**
  - Αναφέρονται ξεχωριστά οι **πηγές** που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.
- **Αξιολόγηση**
  - Περιγράφεται ο τρόπος **αξιολόγησης** των στόχων του μαθήματος, τα κριτήρια αξιολόγησης της δράσης των μαθητών και του τελικού παραδοτέου
- **Συμπέρασμα**
  - **Σύνοψη** αυτών που οι μαθητές πέτυχαν ή έμαθαν κατά την εργασία.

Άσκηση 1

- Εισαγωγή
  - Εργασία
  - Διαδικασία
  - Πηγές
  - Αξιολόγηση
  - Συμπέρασμα
-
- Αναγνωρίστε και σχολιάστε τα παραπάνω στοιχεία οργάνωσης της Ιστοεξερεύνησης στο Φ.Ε. «Ιστορία των Μηχανών και των Υπολογιστών» (σελ. 337-340).
  - Πώς απευθύνεται το Φ.Ε. στους μαθητές;
    - με τι μορφή γλώσσας κλπ.;

Άσκηση 2

- Δείτε στη σελ. 335 πληροφορίες από το σχέδιο μαθήματος για την Ιστοεξερεύνηση και σχολιάστε:
- Ποιοί οι στόχοι της ιστοεξερεύνησης; Πώς ενισχύουν την εξοικείωση με εργαλεία Πληροφορικής;
- Για ποιό επίπεδο εκπαίδευσης (τάξη) προτείνεται; Θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε διαφορετική βαθμίδα/τάξη; Αν ναι τι θα έπρεπε να προσαρμόσετε κατάλληλα από τα στοιχεία οργάνωσης της ιστοεξερεύνησης;

Σχεδίαση Ιστοεξερευνήσεων:

Σημαντικά θέματα για τον Εκπαιδευτικό

- (α) Προτείνοντας κατάλληλες **πηγές** προς διερεύνηση.
- (β) Θέτοντας κατάλληλα **ερωτήματα** προς τους μαθητές.
- (γ) Αναθέτοντας **ρόλους** και προωθώντας τη **συνεργασία**.
- (δ) Ορίζοντας πλαίσιο **αξιολόγησης**.

(α) Προτείνοντας κατάλληλες πηγές προς διερεύνηση

- Η **ποιότητα & ποσότητα** των προτεινόμενων πηγών (δικτυακών τόπων) παίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων του σεναρίου.
- Η **επιλογή** των προτεινόμενων δικτυακών τόπων θα πρέπει να γίνεται με **άξονες**:
  - Τα **κριτήρια αξιολόγησης** δικτυακών τόπων
    - Πατρότητα πηγής (Authority)
    - Επικαιρότητα (Recency)
    - Αντικειμενικότητα (Objectivity)
    - Αξιοπιστία (Credibility)
  - Το **περιεχόμενό** τους
    - Κατάλληλες για τη δραστηριότητα & το επίπεδο των μαθητών,
  - Τη **μορφή** τους
    - Η πολυπλοκότητά τους να ανταποκρίνεται στις δεξιότητες πλοήγησης των μαθητών.
  - Σημαντικό θέμα: η ύπαρξη κατάλληλων πηγών στα **Ελληνικά**.

(β) Θέτοντας κατάλληλα ερωτήματα

- Είναι σημαντικό να απαιτούν για την επίλυσή τους την **κριτική θεώρηση** των διαθέσιμων πληροφοριών και τη σύνθεση προσωπικών νοημάτων και συμπερασμάτων από τους μαθητές, και όχι την άκριτη 'κατανάλωση' πληροφοριών, γεγονότων και απόψεων των άλλων.
- Θα πρέπει να προλαμβάνεται και να αποθαρρύνεται η 'αντιγραφή και επικόλληση' πληροφοριών και ιδεών των άλλων (plagiarism).
- Η πρόκληση για τον εκπαιδευτικό: **μετατόπιση** από ερωτήματα του τύπου «τι γνωρίζετε για...» προς **ερωτήματα/προβλήματα ανοικτού** τύπου που απαιτούν από τους μαθητές να προτείνουν νέες ιδέες, να αναλύσουν, να συγκρίνουν, να συνθέσουν, να πάρουν αποφάσεις κλπ. αναπτύσσοντας τη δική τους οπτική.

Άσκηση 3

- Δείτε τη διατύπωση κατάλληλων ερωτημάτων για τους μαθητές (Κόμης, Βασίλης Ι. Εισαγωγή στη διδακτική της πληροφορικής / Βασίλης Ι. Κόμης. - Αθήνα : Κλειδάριθμος, 2005, σελ. 327) και σχολιάστε:
- Ποια είναι η τεχνική για να διατυπώσουμε κατάλληλα ερωτήματα για τους μαθητές σε μια ιστοεξερεύνηση;
  - Τι πρέπει να αποφύγουμε και τι να ενθαρρύνουμε στη διατύπωση ερωτημάτων;

Σχόλιο: η Διατύπωση «καλών» Ερωτημάτων

- Στη διατύπωση ερωτημάτων για τους μαθητές:
- Αποφεύγουμε ερωτήματα που απλά τους οδηγούν να αναπαράγουν / παρουσιάσουν / παραθέσουν την πληροφορία που βρήκαν στην εξερεύνησή τους.
- Διατυπώνουμε ερωτήματα που απαιτούν από / ενθαρρύνουν τους μαθητές να:
- (α) **επεξεργαστούν** με **κριτικό** τρόπο την πληροφορία και
- (β) να **παράγουν** **προστιθέμενη αξία** πληροφορίας
  - (δηλ. να παράγουν **νέες πληροφορίες** με τρόπο που δεν υπάρχουν σε αυτές που έχουν εντοπίσει στις πηγές τους).

(γ) Αναθέτοντας ρόλους και προωθώντας τη συνεργασία (1/2)

- **(γ1) Γιατί ενθαρρύνουμε τη «Συνεργασία» των μαθητών;**
- Η ομαδοσυνεργατική δραστηριότητα των μαθητών συμβάλλει:
- **(α) στην ενεργοποίηση γνωσιακών διεργασιών (cognitive processes) των μαθητών,**
  - η συζήτηση, επιχειρηματολογία, αντιπαράθεση των μαθητών τους κάνει να ενεργοποιούν γνωσιακές διεργασίες (μηχανισμούς σκέψης)
  - Πχ. συγκρίνουν, σκέφτονται επιχειρήματα (υπέρ-κατά), ανακαλούν από τη μνήμη (θυμούνται σχετικά στοιχεία), συμπεραίνουν (επαγωγικά – απαγωγικά).
- **(β) στην ανάπτυξη κοινωνικών/επικοινωνιακών δεξιοτήτων (social/communicative skills)**
  - Οι μαθητές επικοινωνούν και διατυπώνουν απόψεις / επιχειρήματα / σχόλια
  - Γνωρίζουν και εφαρμόζουν σωστούς τρόπους (πρωτόκολλα) επικοινωνίας.
- **(γ) στην ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων (metacognitive skills)**
  - Οι μαθητές σκέφτονται και συζητούν σχετικά με την εξέλιξη της δραστηριότητάς τους
  - «Πετυχαίνουμε το στόχο της εργασίας μας αποδοτικά;»
  - «Προχωράμε σωστά;» «Κάνουμε κάτι λάθος;»
  - «πώς θα εργαστούμε σε μια παρόμοια περίπτωση;»

(γ) Αναθέτοντας ρόλους και προωθώντας τη συνεργασία (2/2)

- Για να διασφαλιστεί η παραγωγική συνεργασία είναι σημαντικό τα μέλη κάθε ομάδας:
  1. Να αναλαμβάνουν **ρόλους** με συγκεκριμένα καθήκοντα.
  2. Να τους αποδίδονται **διακριτές ευθύνες** ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους
- ...με στόχο τη **θετική αλληλεξάρτηση** (positive interdependence) των συνεργατών και την **ανάπτυξη αλληλεπιδράσεων** μεταξύ των μαθητών.
- **Θετική αλληλεξάρτηση:** η κατανόηση ότι η επιτυχία της συνεργατικής εργασίας εξαρτάται από τη συνεισφορά όλων.
- **Ανάπτυξη αλληλεπιδράσεων:** η ανάγκη των μαθητών να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους (σύμφωνα με τους ρόλους τους) ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της εργασίας.

Άσκηση 4

- Δείτε την ανάθεση ρόλων στους μαθητές (σελ. 338) και σχολιάστε:
- Τι **ρόλους** αναθέτει ο εκπαιδευτικός στους μαθητές;
- Πώς εκτιμάτε ότι η ανάθεση ρόλων προάγει:
  - (α) τη θετική αλληλεξάρτηση και
  - (β) την ανάπτυξη αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μαθητών;
- Σε ποιά κοινωνικά επίπεδα (social levels) τοποθετεί η δραστηριότητα τους μαθητές συνολικά;

(δ) Ορίζοντας πλαίσιο αξιολόγησης

- Στις ιστοεξερευνήσεις η αξιολόγηση των μαθητών βασίζεται συνήθως σε **‘Ρουμπρίκες’** (Rubrics)
  - ή αλλιώς **‘Διαβαθμισμένα κριτήρια’**
- Ο σχεδιασμός μιας ρουμπρίκας απαιτεί τον προσδιορισμό:
- (α) **κριτηρίων αξιολόγησης** που καλύπτουν τους εκπαιδευτικούς στόχους.
- (β) **κλίμακας αξιολόγησης** για τα προτεινόμενα κριτήρια.
- (γ) **συγκεκριμένα χαρακτηριστικά** που περιγράφουν τις **αναμενόμενες επιδόσεις** σε κάθε διαβάθμιση της κλίμακας αξιολόγησης.

Ρουμπρίκα (Διαβαθμισμένα κριτήρια) για την αξιολόγηση παρουσιάσεων μέσω υπολογιστή

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Ανεπαρκής
Στόχοι	Οι στόχοι της παρουσίασης αναφέρονται και είναι ξεκάθαροι για το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Όλοι οι στόχοι καλύφθηκαν και επιτεύχθηκαν.	Οι προδιαγραφές και οι στόχοι της παρουσίασης είναι αρκετά ξεκάθαροι για το κοινό στο οποίο απευθύνεται και επιτεύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό	Οι στόχοι της παρουσίασης μερικώς ανταποκρίνονται στις ανάγκες και το επίπεδο του κοινού.	Ασαφείς οι στόχοι της παρουσίασης. Ανεπαρκής κάλυψη θέματος για το κοινό στο οποίο απευθύνεται.
Περιεχόμενο	Κάλυψη θέματος σε βάθος, με ανάδειξη των σημαντικών σημείων και παροχή κατάλληλων πηγών. Πολύ καλή γνώση του θέματος	Περιλαμβάνει σημαντική πληροφορία για το θέμα ή παροχή σχετικών πηγών. Καλή γνώση του θέματος.	Περιλαμβάνει σημαντική πληροφορία για το θέμα ή παροχή σχετικών πηγών αλλά υπάρχουν 1-2 λάθη στην τεκμηρίωση.	Περιορισμένο περιεχόμενο/πηγές ή αρκετά λάθη στην τεκμηρίωση.
Οργάνωση	Καλά δομημένο υλικό με τη χρήση κατάλληλων επικεφαλίδων, συνδέσμων. Ομαδοποίηση σχετικού υλικού με κάθε διαφάνεια να έχει ένα στόχο.	Χρησιμοποιεί επικεφαλίδες και συνδέσμους για τη δόμηση του υλικού αλλά υστερεί στη συνολική οργάνωση των θεμάτων. Οι περισσότερες διαφάνειες καλύπτουν ένα στόχο.	Λογική οργάνωση περιεχομένου στο μεγαλύτερο μέρος. Περιορισμένη χρήση επικεφαλίδων και συνδέσμων. Κάθε διαφάνεια καλύπτει πάνω από ένα στόχο και αυτό συχνά επιβαρύνει τον ακροατή.	Δεν υπήρχε καθαρή ή λογική δομή παρά μόνο πολλά επιμέρους γεγονότα. Χρήση ακατάλληλων επικεφαλίδων, απουσία συνδέσμων για τη δόμηση του υλικού.
Αιθεντικότητα	Βασίζεται σε μια πρωτότυπη, αυθεντική και ενδιαφέρουσα ιδέα.	Σχετικά πρωτότυπη ιδέα με αναφορές σε συναφείς προτάσεις.	Χρησιμοποιεί ιδέες άλλων αναφέροντάς τους. Περιορισμένα δείγματα αυθεντικής σκέψης.	Χρησιμοποιεί ιδέες άλλων χωρίς να τους αναφέρει.

Πίνακας διαβαθμισμένων κριτηρίων για παρουσιάσεις μέσω Η/Υ

Άσκηση 5

- Δείτε τη ρουμπρίκα αξιολόγησης της παρουσίασης και συνεργασίας των μαθητών στην Ιστοεξερεύνηση «Ιστορία των Μηχανών και των Υπολογιστών» (σελ. 341-343) και σχολιάστε:
- Ποιοί είναι οι άξονες αξιολόγησης που θέτει η ρουμπρίκα;
- Ποιά τα κριτήρια αξιολόγησης σε κάθε άξονα;
- Ποια η κλίμακα αξιολόγησης για τα προτεινόμενα κριτήρια;
- Πώς περιγράφονται οι αναμενόμενες επιδόσεις για κάποιο από τα προηγούμενα κριτήρια αξιολόγησης;
  - Πώς προσδιορίζονται οι διαφορές στα διάφορα επίπεδα της κλίμακας αξιολόγησης;
  - Είναι σαφείς και ουσιαστικές οι διαφορές;
  - Ενημερώνουν τους μαθητές για την ποιότητα της εργασίας τους;

Κατασκευή, δημοσίευση και διακίνηση Ιστοεξερευνήσεων -1

- Συνήθως οι ιστοεξερευνήσεις παρέχονται μέσω **Διαδικτύου** και εμφανίζονται με τη μορφή **ιστοσελίδας**
- Τεχνικά μια ιστοεξερεύνηση μπορεί να κατασκευαστεί ως **δικτυακός τόπος**
  - ...αλλά και σε έναν επεξεργαστή κειμένου, σε λογισμικό παρουσιάσεων, ή ακόμα και σε λογιστικό φύλλο. Επίσης μπορεί να δοθεί σε έντυπη μορφή ως ένα φύλλο εργασίας
- Ακόμη μπορεί να οργανωθεί ως **ιστολόγιο** (blog)
- Δικτυακοί τόποι για ιστοεξερευνήσεις:
- WebQuest.com <http://www.bestwebquests.com/>
- WebQuest Locator <http://www.gecdsb.on.ca/d&g/DP/>
- Internet4Classrooms http://internet4classrooms.com/on-line_quest.htm

Κατασκευή, δημοσίευση και διακίνηση Ιστοεξερευνήσεων-2

Malicious Code

A WebQuest about viruses, worms, and Trojan Horses by David L. Vessell

Introduction

Task

Process

Resources

Evaluation

Conclusion

Teacher page

Credits

Introduction

Everyone has a connection to the Internet these days it seems. In fact, here is living proof: an e-mail from your grandfather has arrived in your mailbox, bearing the rather subtle title "Fwd: Re: VIRUS ALERT!!!". Grandpa is getting all worked up again about another virus he heard about and wants to warn everyone he knows.

Another e-mail you received has the title of "For Your Eyes Only". It's from your friend Maggie, who seems to spend just about all her time on-line. When you open it, it just contains the cryptic message, "Welcome to my world." It has an attachment, called welcome.exe. You open it...

Nothing happens. Oh well. You go about your business, read more e-mail, go get a snack. You get e-mail from a guy you talked to once about six months ago. Just someone you met on the net, not even from your school. "Hey, I don't know if you know it or not, but you just sent me a virus. My anti-virus software flagged your message." You didn't e-mail him, though. You didn't even remember this person until just now. So where did the e-mail come from?

You were most likely nailed by an e-mail virus, a type of malicious code. **Malicious code** is any computer program that causes damage, wastes resources intentionally, or otherwise disrupts your use of your computer. Malicious code comes in many forms: viruses, worms, Trojan horses, macro viruses, e-mail viruses. Who would be so obnoxious as to write stuff like this? Just to cause people trouble?

In this WebQuest, you're going to find out.

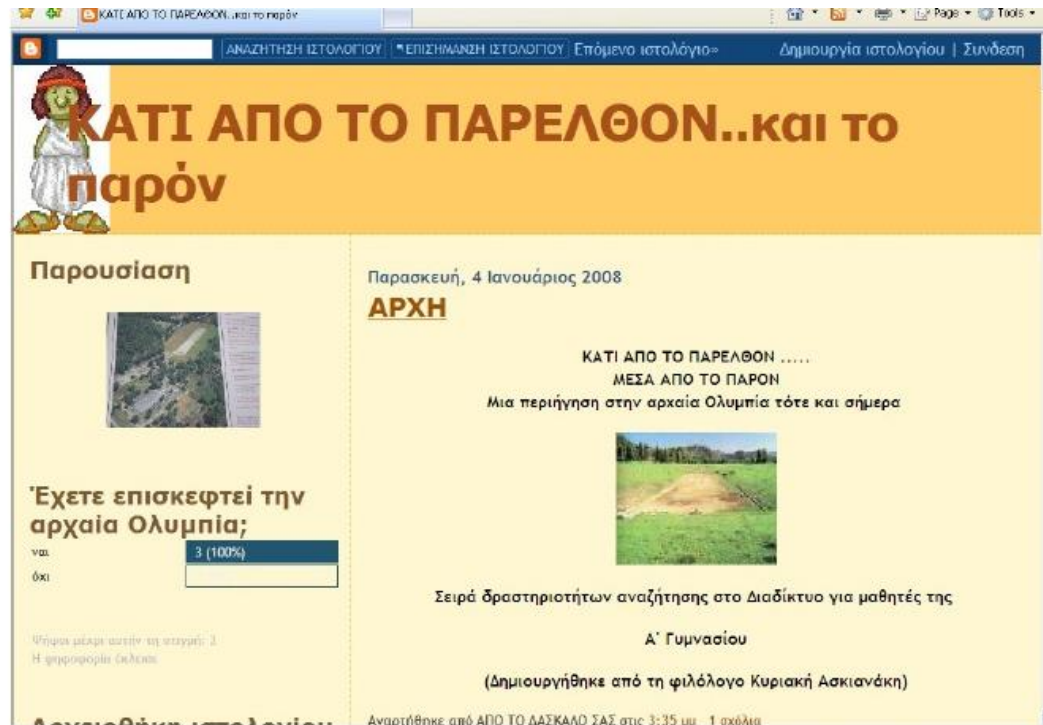
Go to [Task](#)

Εικόνα 1

Κατασκευή, δημοσίευση και διακίνηση Ιστοεξερευνήσεων-3

Εικόνα 2

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ

- **Πατρότητα πηγής (Authority)**
  - Ποιός παρέχει την πληροφορία;
  - Η ταυτότητα του παρόχου της πληροφορίας αποτελεί πληροφορία καθοριστική για την ποιότητα της πληροφορίας
- **Επικαιρότητα (Recency)**
  - Πότε ενημερώθηκε τελευταία φορά;
  - Χαρακτηριστικό της ποιότητας ενός δικτυακού τόπου είναι η τακτική ενημέρωσή του
- **Αντικειμενικότητα (objectivity)**
  - Καλύπτει αντικειμενικά το θέμα ή μεροληπτεί;
  - Σχετίζεται με την ταυτότητα του οργανισμού που χρηματοδοτεί τον δικτυακό τόπο (χορηγός – sponsor)
    - Πχ. η ύπαρξη διαφημίσεων αποτελεί στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη σχετικά με την αξιοπιστία των πληροφοριών στο δικτυακό τόπο
- **Αξιοπιστία (Credibility)**
  - Είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες; Διασταυρώνονται; Υπάρχει εσωτερικός μηχανισμός αξιολόγησης; Γίνονται αναφορές σε πηγές;
  - Σχετίζεται με το στόχο της παρεχόμενης πληροφορίας, όπως ενημέρωση, κατάθεση απόψεων, διαφήμιση, προπαγάνδα κλπ.

Πνευματικά δικαιώματα και Λογοκλοπή

- **Λογοκλοπή (plagiarism)**
  - Αφορά την παρουσίαση εργασίας άλλων χωρίς αναφορά των συγγραφέων-δημιουργών (εσκεμμένα ή όχι)
- Βασικό πλαίσιο ρυθμίσεων
- (α) Οι ηλεκτρονικές πηγές υπόκεινται σε κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας
- (β) Συνήθως οι πληροφορίες στο διαδίκτυο παρέχονται δωρεάν με παράλληλη αναφορά του πνευματικού κατόχου της πληροφορίας και του δικτυακού τόπου που το φιλοξενεί
- (γ) Τελευταία το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων υπόκειται σε ένα καινοτόμο καθεστώς όπου ο ίδιος ο δημιουργός υποδεικνύει τα δικαιώματα χρήσης του έργου του
  - Όπως πχ. δικαιώματα εγγραφής και αναπαραγωγής, δημιουργία παράγωγων ή χρήσης τμημάτων του έργου, κλπ.
  - **Άδεια: Creative Commons (<http://creativecommons.org>)**
  - **Ελληνικές Creative Commons (<http://www.creativecommons.gr>)**

Αναφορά Πηγών Διαδικτύου

- Η αναφορά πηγών αποτελεί τεκμήριο καλής ποιότητας μιας εργασίας
- Η αναφορά σε ηλεκτρονικές πηγές περιλαμβάνει:
- Συγγραφέα, τίτλο, ημερομηνία δημοσίευσης, διεύθυνση και ημερομηνία τελευταίας επίσκεψης: Labour Party (2005). News and speeches: Our third term will be our best yet. Διαθέσιμο στο [http://www.labour.org.uk/index.php?id=news2005&ux_news\[id\]=tbnpf05&cHash=64dcd1591a](http://www.labour.org.uk/index.php?id=news2005&ux_news[id]=tbnpf05&cHash=64dcd1591a) (τελευταία επίσκεψη 22/7/2005).
- Στο κείμενο μέσα μια πηγή αναφέρεται:
- (α) με το **όνομα του συγγραφέα**, -ων και τη **χρονολογία** δημοσίευσης πχ. (Papert, 1984)
- (β) με τον **τίτλο** της δημοσίευσης (αν ο συγγραφέας δεν είναι γνωστός).
- (γ) τη **διεύθυνση δικτυακού τόπου** (URL) αν ούτε ο συγγραφέας ούτε ο τίτλος είναι διαθέσιμοι.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σύνοψη

Σύνοψη

- Πληροφοριακός **εγγραμματισμός**.
- Μάθηση με βάση Πηγές → **Ιστοεξερεύνηση (Web-Quest)**.
- **Δομή** Ιστοεξερεύνησης
  - 6 δομικά στοιχεία – ποια;
- Σημαντικά **θέματα** για τον εκπαιδευτικό
  - 4 σημαντικά θέματα – ποια;
- **Αξιολόγηση** δικτυακών τόπων.
- Πνευματικά **δικαιώματα** και **λογοκλοπή**.

Πηγές - Βιβλιογραφία

- Γρηγοριάδου Μ. κ.α. . Διδακτικές προσεγγίσεις και εργαλεία για τη διδακτική της Πληροφορικής», Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 2009.
- Κόμης, Βασίλης Ι. Εισαγωγή στη διδακτική της πληροφορικής / Βασίλης Ι. Κόμης. - Αθήνα : Κλειδάριθμος, 2005.
- Παπανικολάου, Κ. (2009). Μάθηση βασισμένη σε Πηγές: Πληροφοριακός Εγγραματισμός και Οργάνωση Διαδικτυακών Εξερευνήσεων. Στο Μ. Γρηγοριάδου, Ε. Γουλή και Α. Γόγουλου (επιμέλεια), “Διδακτικές Προσεγγίσεις και Εργαλεία για τη Διδασκαλία της Πληροφορικής” (σελ. 315-373). Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες
- Εικόνα 1. Ιστοεξερεύνηση 'Κακόβουλο Λογισμικό', (<http://purplenote.com/mcode>)
- Εικόνα 2. Ιστοεξερεύνηση για την αρχαία Ολυμπία, (<http://filologika.blogspot.com>)

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σταύρος Δημητριάδης.
«Διδακτική της πληροφορικής. Διαδικτυακές Εξερευνήσεις
(Ιστοεξερευνήσεις) (Web Quest)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.

Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS370/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Μαυρίδης Απόστολος>
Θεσσαλονίκη, <Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014>

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

